

3.4.2025

Puolustusvaliokunta

Viite: Puolustusvaliokunta tiistai 08.04.2025 klo 10.30 / VNS 9/2024 Valtioneuvoston puolustusse-lonteko/ Lausuntopyyntö

Naisten Valmiusliitto ry:n (NVL)

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON PUOLUSTUSSELONTEOSTA VNS 9/2025

Naisten Valmiusliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Puolustusselonteosta.

Naisten Valmiusliitto ry (NVL) kehittää naisten varautumis- ja turvallisuustaitoja sekä lisää naisten mahdollisuuksia toimia häiriö- ja poikkeusoloissa yhteiskunnan hyväksi. Turvallisuusasenne ja henkinen kriisinkestävyys ovat avainasemassa, kun raken-namme vahvempaa ja turvallisempaa Suomea. Naisten Valmiusliitto ry toimii yhteis-työssä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) kanssa ja Puolustusvoimien tuella.

Selonteosta esiin nostettua

Puolustuspoliittisessa selonteossa tuodaan rehellisesti esiin, että Suomen turvallisuus-ympäristö on heikentynyt perustavanlaatuisesti ja pitkäkestoisesti. Tämä edellyttää suo-malaiselta yhteiskunnalta yleistä kriisinkestokykyä sekä kokonaisturvallisuuden mallin ja kokonaismaanpuolustuksen mukaista kriiseihin varautumista.

Maanpuolustustahdon ja kokonaisturvallisuuden merkitystä Suomen puolustuksen pe-rustana ei voi liikaa korostaa. Vapaaehtoinen maanpuolustus yhdistää kaikkia kansa-laisryhmiä ja kohottaa maanpuolustustahtoa. Ei-asevelvollisten kokemus osallisuus ko-konaismaanpuolustuksessa on keskeinen lähtökohta vahvistamaan myös perheiden tukea asevelvolliselle ja reserviläiselle. Maanpuolustusjärjestöt tekevät tätä työtä kus-tannustehokkaasti, mutta toiminta edellyttää taloudellista resurssointia. Toiminnan ke-hittämisen ja pitkäjänteisyyden takaamiseksi rahoituspäätösten tulee olla ylivuotisia.

Asevelvollisuus ja korkea maanpuolustustahto ovat jatkossakin Suomen puolustuksen perustekijöitä. Perusta tälle muodostuu ajantasaisesta lainsäädännöstä ja riittävästä resurssoinnista. On tärkeää, että lisätään palveluluokkia, jotta yhä useammalla on mahdollisuus suorittaa asepalvelus. Asevelvollisten taloudellisten etuuksien kehittämi-nen on tärkeä osatekijä varmistamaan asepalveluksen houkuttelevuutta. Siviilipalve-luksen kytkeminen nykyistä selkeämmin kokonaisturvallisuuden toimintamalliin on myös kustannustehokasta kokonaisturvallisuuden kehittämistä.

Mikäli pitkänajan tavoitteena on pakollinen asevelvollisuus molemmille sukupuolille, on syytä huomioida lapsiperheiden haasteet selvitä tilanteessa, jossa perheen molemmat huoltajat on kutsuttu palvelukseen samanaikaisesti. Tällä hetkellä perheet, jossa mo-lemmat ovat asevelvollisia ovat kuitenkin erityistapauksia, ja he ovat pääsääntöisesti suunnitelleet ennalta mahdolliset erityisjärjestelyt.

Suomen kokonaismaanpuolustusta kehitetään uhkaperusteisesti, huomioiden muuttu-nut toimintaympäristö ja liittolaisuuden vaatimukset. Selonteossa todetaan, että yhteis-kunnan varautumisen resursseja ja niiden kohdentumista on tarkasteltava järjestelmäl-lisesti, ottaen huomioon kokonaismaanpuolustuksen näkökulma. Erityisen tärkeää on jaettu ymmärrys sotilaallisen maanpuolustuksen tarpeista sekä niiden edellyttämistä resursseista ja niiden jaosta vaativassa sotilaallisessa kriisissä tai sodassa.

Suuri joukko suomalaisia naisia on vapaaehtoisesti, omalla ajallaan ja kustannuksellaan hankkinut kokonaisturvallisuuteen liittyvää koulutusta. Tätä voimavaraa ei kuitenkaan voida hyödyntää esimerkiksi viranomaisten apuna, koska ei ole olemassa rekisteriä, johon henkilöt ja heidän osaamisensa olisi koottu. Orpon hallitusohjelmassa on maininta koulutettujen vapaaehtoisten rekisteröinnistä. Lainsäädäntötyö tulee aloittaa rekisterin perustamiseksi ja siihen on varattava riittävä taloudellinen resursointi.

Rekisterin hyödyntämistä häiriö- ja poikkeusoloissa tukisi se, että viranomaiset ennalta osoittavat mahdollisia tehtäviä myös vapaaehtoisille siviileille. Tällöin vapaaehtoisille voidaan suunnitella ja toteuttaa oikeanlaista koulutusta.

Naisten Valmiusliiton lähiajan tavoitteet

- Perustetaan turvallisuuskoulutettujen vapaaehtoisten rekisteri.
- Sisällytetään naisten kokonaisturvallisuuskoulutus laajemmin valtion tuen piiriin. Lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (868/2019) tulee edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja naisten mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustuskoulutukseen laaja-alaisesti.
- Tarjotaan kokonaisturvallisuustaitojen opetusta jokaisella luokka-asteella ja koulutusasteella.

Naisten Valmiusliitto ry

Naisten Valmiusliitto ry on valtakunnallinen yhteistyöjärjestö, joka on perustettu vuonna 1997. Liiton muodostaa 10 naisten vapaaehtoista maanpuolustus- ja kokonaisturvallisuustyötä tekevää jäsenjärjestöä, joissa toimii yli 100 000 naista. Jäsenjärjestöt ovat Finlands svenska Marthaförbund rf, Maa- ja Kotitalousnaisten Keskus ry, Maanpuolustuskiltojen liitto ry, Maanpuolustusnaisten Liitto ry, Marttaliitto ry, Pelastakaa Lapset ry, Reserviläisliitto ry, Sotilaskotiliitto ry, Suomen Lottaperinneliitto ry ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry.

Liiton päätoimintaa ovat eri puolilla Suomea toteutettavat NASTA ja PikkuNASTA-harjoitukset. Harjoitukset toteuttavat Naisten Valmiusliiton alueneuvottelukunnat yhteistyössä Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK:n kanssa, Puolustusvoimien tuella.

Lisätietoja antavat

puheenjohtaja Paula Risikko (p. 050 511 3107, paula.risikko@eduskunta.fi)

toiminnanjohtaja Pia Lindell (p. 040 561 1655, pia.lindell@naistenvalmiusliitto.fi)

Paula Risikko
puheenjohtaja

Pia Lindell
toiminnanjohtaja